

— A ja prisižem! — dometne Marko.

— Nikad, nikad, moja braćo, ne mogu da zaboravim, da bi moj ubogi otac bio možda i danas živ, da nisu oni onamo kakovi su. A njegove su bijedne kosti istrunule već dugo, daleko daleko, u tuđoj zemlji, ako ga je uopće i pokrila crna zemlja.

— Kako to? — upitaju kormilari.

— Evo. Slušajte. Treba da znate, da je Princip imao daleko daleko, kako ono kažu, u Levantu, veliki jedan otok, kao kraljevinu. Taj se otok zove Cipar, a na njemu ima više lijepih gradova. Jedan se zove Famagosta. Moj otac, Bog mu dao sveti mir, bio je u mletačkoj vojsci, pa se, na svoju nesreću, našao u Famagosti, kad su na nju Turci udarili.

— Kad je to bilo? — upita Božo.

— Meni su tada nicali brčići. Ja mislim, da je već proteklo kakvih trinaest godina.

— Teško je izgubiti oca u prvoj mladosti!

— Pa zbog koga, i zbog čega! — doda Marko.

— Ali, čujte žalosti. Kažu da je u ono doba Turčin prebacio na onaj otok kakvih dvjesto hiljada ljudi.

— To nije bio sami turski vojnik — primijeti Božo.

— To se razumije po sebi — uzvratí Dujam.

— Bit će stoga da je prave vojske bio jedva četvrti dio.

— Ta znamo svi — nadoveže Dujam —, da tursku vojsku uvijek i svuda prate gomile martoloških razbojnika. A martolozi su od vjkada strah i trepet kršćanskoj sirotinji. Ti martolozi

— To je i kod nas bič božji! — opet će Marko —

— Dok nanjuše da će Turci kuda na vojnu — nastavi Dujam — saberu se u nepregledne čopore, pa se razlijeću svuda pred turskom vojskom, te kolju, pale, otimlju, krađu i donose turskoj vojsci glasove o kretanju i osnovama kršćanskih četa.

— Svuda su martolozi pravi bič božji! — opet će Marko.

— Teško zemlji, gdje se oni udome!

— Imat će i Turci s njima okapanja, dok jednom prestane njihovo vojevanje.

Međutim, sada, — važno će Dujam — sve što te razbojničke čete izvedu pripisuju Turčinu na teret, jer ih Turčin trpi, a u ratu mu dobro dođu.

— Dakle, koliko je moglo biti prave turske vojske pod tim gradom? — upita Božo.